

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань освіти, науки та інновацій

14 липня 2021 року

Веде засідання Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, розпочинаємо засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій. Порядок денний на сьогодні.

Пункт перший – про затвердження внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків додаткових пропозицій і поправок народних депутатів України – членів комітету.

Друге – проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків.

Третє – проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо військової освіти та науки.

Четверте – проект Закону про внесення зміни до статті 165 Податкового кодексу України.

П'яте – проект Закону про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо скасування інституту права постійного користування земельними ділянками.

Шосте – проект Закону про внесення змін до Закону України “Про повну загальну середню освіту” (щодо відновлення конституційних прав працівників закладів загальної середньої освіти).

Сьоме – проект Закону про внесення змін до Закону України “Про повну загальну середню освіту” щодо відновлення конституційних прав працівників закладів загальної середньої освіти.

Восьме – проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності.

Дев'яте – проект Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності.

Десяте – проект Закону про внесення змін до Закону України “Про публічні

закупівлі” щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності.

Одинадцяте – проект Закону про внесення змін до статті 54 Закону України “Про вищу освіту” щодо наукового ступеня доктора наук.

Дванадцяте – про затвердження пропозицій Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій до проекту Порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев’ятого скликання.

Тринадцяте – про затвердження плану роботи Комітету з питань освіти, науки та інновацій на період шостої сесії Верховної Ради України дев’ятого скликання.

Чотирнадцяте – про продовження роботи Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій у міжсесійний період після закінчення чергової сесії до початку наступної шостої сесії Верховної Ради України дев’ятого скликання.

П’ятнадцяте – “Різне”. В ньому точно є одне питання про можливе скорочення граничної чисельності працівників апарату Національної комісії зі стандартів державної мови. І я точно знаю, що ще будуть питання в “Різному”.

Тому, шановні колеги, якщо немає заперечень і доповнень до порядку денного, то прошу підтримати і проголосувати.

Хто – за, прошу голосувати. Бачу, шановні колеги, одноголосно. Воронов Володимир?

ВОРОНОВ В.А. Я підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Бачу. Одноголосно. Дякую, колеги. Порядок денний затверджений. Єдине що, через велику кількість питань, я розумію, що в нас зараз останній пленарний тиждень і досить напружений графік, я прошу питання викладати по можливості якомога більш стисло.

Але перед тим, як перейти до першого питання порядку денного, шановні колеги, ми сьогодні затвердили Верховною Радою Постанову “Про іменні стипендії Верховної Ради для молодих вчених – докторів наук на 2021 рік”. Поставили черговий рекорд комітету – 350 голосів “за”, з чим я вас усіх і вітаю, і вітаю молодих вчених – докторів наук. Але, незважаючи на цю приємну новину, в нас залишився ще один маленький боржок комітету, який потрібно повернути. А, власне, на жаль, ми не змогли вручити диплом молодому вченому – доктору наук за 2020 рік.

Тому, мені здається, пане Олеже, це останній диплом, да? Ні, не останній? Ще боржок залишився? Ну добре.

Отже, бачите, люди, молоді вчені, стажуються за кордоном, і це дуже здорово насправді. Я думаю, що навіть пандемія могла трішки допомогти, коли заборонили від'їзд назад і продовжили стажування вимушено, це також може піти на користь.

Але в даному випадку, шановні колеги, якщо ви не заперечуєте, є пропозиція вручити диплом стипендіата Лайко Олександровичу Івановичу – доктору економічних наук, заступнику директора з наукової роботи, Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України. *(Оплески)*

Вибачте, що із запізненням. Успіхів вам у подальшому у науковій роботі. Дякую щиро.

Шановні колеги, переходимо до першого питання порядку денного. Про затвердження внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків" (реєстраційний номер 4236) додаткових пропозицій і поправок народних депутатів України – членів комітету.

Валерій Вікторович, голова підкомітету з питань науки та інновацій. Будь ласка, вам слово.

КОЛЮХ В.В. Шановні колеги, перш ніж ми перейдемо до розгляду по суті законопроекту до другого читання "Про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків" (реєстраційний номер 4236), прошу розглянути і затвердити пропозиції і правки, які будуть подані від членів Комітету з питань освіти та науки. Всього їх 33. Ми неодноразово розглядали ці правки і на робочій групі із представників МОНУ, секретаріату Комітету з питань освіти та науки, але після того, як прийнята таблиця до другого читання була направлена на розгляд до Головного юридичного управління Верховної Ради, вони нам зауважили ще щодо трьох правок.

Мова йде про, як я говорив, зміну по всіх нормах закону, там "засновників, учасників" і ... зараз скажу точно, "учасників і акціонерів", тобто з однини на множину по всіх нормах закону. А також норму про можливість реорганізації наукових парків, оскільки деякі наукові парки утворені в межах університетів чи інститутів науково-дослідних, які потім будуть об'єднуватись, реорганізовуватись.

Тобто треба передбачити можливість при реорганізації закладів освіти реорганізації наукових парків.

І третє зауваження юридичного управління – це те, що в програмі Кабінету Міністрів України повинен бути звіт про виконання цього закону, але з 21-го на 22-й рік пропонується.

Правки всі вам надіслані, тому, якщо є в когось зауваження, то готовий їх почути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, чи є зауваження і пропозиції додаткові до правок комітетських? Ні?

ГРИШИНА Ю.М. Немає. Ми обговорювали на підкомітеті це питання, тому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, я пам'ятаю, ми на минулому комітеті, здається, починали обговорювати це питання, і через технічні деякі речі перенесли на це засідання комітету.

Шановні колеги, якщо немає заперечень і зауважень, то є пропозиція інформацію голови підкомітету взяти до відома і внести до порівняльної таблиці до другого читання, і розглянути ці правки під час підготовки законопроекту до другого читання.

Хто – за, прошу проголосувати. Бачу, шановні колеги. Володимир Воронов, бачу, за.

ВОРОНОВ В.А. Підтримую. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Рішення прийнято.

Друге питання, пов'язане з цим. Тепер сам проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків (реєстраційний номер 4236), підготовлений до другого читання. Валерій Вікторович, будь ласка.

КОЛЮХ В.В. Колеги, вашій увазі... виноситься на розгляд законопроект про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків (реєстраційний номер 4236) (друге читання).

Коротко статистика: всього подано 134 правки, враховано - 38, відхилено - 32, враховано частково - 36, враховано редакційно - 28.

Виходячи з того, що порівняльна таблиця, підготовлена до другого читання, врахувала позиції і МОНу, і робочої групи, і суб'єктів законодавчої ініціативи, пропоную схвалити рішення щодо схвалення даного законопроекту у другому читанні та в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, чи є в когось запитання до голови підкомітету, до робочої групи по тих правках, які були підготовлені до другого читання?

ГРИШИНА Ю.М. В нас немає запитань, ми всі працювали над таблицею. Так що я думаю, що ми будемо голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Затвердимо її тоді в цілому, не розглядаючи по поправках. Немає заперечень?

ГРИШИНА Ю.М. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді, шановні колеги, ставлю на голосування проект рішення комітету: рекомендувати Верховній Раді проект Закону реєстраційний номер 4236 за результатами розгляду прийняти у другому читанні та в цілому. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити голову підкомітету Валерія Вікторовича Колюха.

Доповідачем будете ви від комітету. Власне, тому я й змінив рішення, якщо ви не заперечуєте. *(Шум у залі)*

А будуть? Ну, сподіваюсь, що не будуть.

Шановні колеги, хто за це рішення, прошу проголосувати.

Хто – за? Володимир Воронов теж "за". Дякую, шановні колеги, одноголосно. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту порядку денного – пункт 3: проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо військової освіти та науки (реєстраційний номер 5641).

Доповідачем мала би бути Ірина Верещук, але її з нами нема. Співдоповідачем – Юлія Миколаївна Гришина, голова підкомітету з питань вищої освіти. Юлія Миколаївна, будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Колеги, на ваш розсуд і розгляд пропонується законопроект про внесення змін до деяких законів України щодо військової освіти та науки (реєстраційний номер 5641). Цей законопроект поданий народним депутатом України Верещук та іншими народними депутатами, і наш комітет є головним в розгляді даного законопроекту.

Метою прийняття цього законопроекту є вдосконалення освітнього процесу та наукової і науково-технічної діяльності у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, військових наукових установах, підвищення якості підготовки військових фахівців.

Цим законопроектом пропонується внести зміни до декількох наших профільних законів: це Закон України "Про освіту", "Про вищу освіту", "Про наукову і науково-технічну діяльність".

Дозвольте мені, колеги, не перераховувати всі пропозиції, які містяться в цьому законопроекті, оскільки ми детально їх пропрацювали на засіданні підкомітету. Я лише скажу, що зміни до Закону України "Про освіту" передбачають внесення такої спеціалізованої освіти, як професійна військова освіта, яка здобувається у неформальній освіті за освітніми програмами для вдосконалення професійного рівня військового фахівця і забезпечення виконання службових бойових функцій, встановлюють тактичний, оперативний та стратегічний рівні військової освіти з метою реалізації вимог положень статті 15 Закону України "Про національну безпеку України" щодо визначення засад військової кадрової політики та підготовки кадрів для виконання заходів оборонного планування в силах оборони, спільних дій у міжвідомчих органах військового управління за процедурами планувань і ухвалення військових рішень, стандартів НАТО, а також узгоджують норми зазначеного закону зі спеціальними законами України у сферах національної безпеки і оборони.

Що стосується висновків, які надійшли в комітет, то Головне науково-експертне управління, підтримуючи загалом цей законопроект, висловило деякі зауваження та пропозиції. Комітет Верховної Ради з питань національної безпеки, оборони та розвідки рекомендує за результатами розгляду в першому читанні прийняти законопроект за основу. Міністерство освіти і науки, в цілому підтримуючи даний законопроект, висловлює деякі свої пропозиції до цього

законопроекту. І Міністерство оборони підтримує без зауважень. Міністерство фінансів України та Міністерство юстиції надають зауваження до законопроекту та пропонують його доопрацювати. Немає зауважень та пропозицій до законопроекту в Міністерства економіки і в Міністерства внутрішні справ.

Так само ми отримали висновки і Національної академії правових наук, Національної академії наук України, які підтримують цей законопроект, теж висловлюють деякі зауваження.

І наостанок хочу сказати, що представництво НАТО в Україні підтримує цей законопроект і вважає, що в разі його прийняття він покращить систему військової освіти в цілому та підтримає подальше впровадження стратегічного курсу України на шляху до євроатлантичної інтеграції.

Колеги, ми на засіданні підкомітету 30 червня детально розглянули цей законопроект, були представники Міністерства оборони, вони і зараз в нас знаходяться на засіданні підкомітету, беруть участь. Я хочу сказати, що дійсно цей законопроект є дуже актуальним. І від НАТО ми дійсно отримали таку підтримку цього законопроекту, відгукнулися всі профільні і непрофільні міністерства, дали свої пропозиції, ГНЕУ підтримує цей законопроект.

Хочу від себе сказати, що ми детально пропрацювали, в нас вже навіть порівняльна таблиця є певних правок, які там повинні бути. І цей законопроект містить цілу низку таких, знаєте, технічних певних нюансів, які можна буде опрацювати до другого читання, все виправити. І ми, обговоривши цей проект на засіданні підкомітету, ми прийняли рішення єдиноголосно рекомендувати комітету прийняти цей законопроект за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юлія Миколаївна.

Я почитав, проглянув зараз висновки ГНЕУ і зауваження, бо були зауваження в Мінфіну і в Міністерства юстиції, але вони всі, мені здається, можуть бути розглянуті і враховані під час підготовки до другого читання.

Я думаю, що в комітеті не буде зараз проблем з прийняттям рішень. Єдине що, що все ж таки давайте не загубимо висновки ці і ті, які дійшли до першого читання, бо я впевнений, що і в залі будуть питання, щоб ми могли спокійно до другого читання врахувати те, що варто врахувати, і підправити закон.

Колеги, чи є запитання до доповідача, зауваження з приводу проекту рішення?

Якщо ні, то ставлю на голосування проект рішення: проект Закону реєстраційний номер 5641 за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу. Співдоповідачем на пленарному засіданні від комітету запропонувати Юлію Миколаївну Гришину.

Хто – за, прошу проголосувати. Дякую, шановні колеги. Володимир Воронов, бачу, за. Дякую, колеги. Одноголосно. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту порядку денного, пункт четвертий: проект Закону про внесення зміни до статті 165 Податкового кодексу України (реєстраційний номер 5162).

Хто буде доповідати від уряду? Віра Борисівна чи ви? Давайте тоді, будь ласка, Любомира Степанівна, заступник міністра освіти.

МАНДЗІЙ Л.С. Отже, даним законопроектом пропонується не включати до загального місячного річного оподатковуваного доходу платника податку на доходи фізичних осіб суму доходу, отриманого платником податку у вигляді підтримки, наданої Фондом Президента України з підтримки освіти, науки та спорту.

На 2021 рік за загальним фондом державного бюджету передбачено, власне, видатки Міністерству освіти і науки України за бюджетною програмою "Фонд Президента України з підтримки освіти, науки та спорту" в обсязі 500 тисяч гривень.

Відповідно до Закону України про внесення змін до додатку №3 до Закону "Про Державний бюджет України на 2021 рік" щодо забезпечення розширеного скринінгу в Україні за бюджетною програмою "Фонд Президента України з підтримки освіти, науки та спорту" зменшено видатки на 300 мільйонів гривень.

Просимо, власне, підтримати даний законопроект. Після прийняття законопроекту, власне, прийняття цього законопроекту дозволить заохотити одержувачів фінансової підтримки до участі у реалізації проектів, що здійснюються за рахунок коштів, наданих або виділених Фондом Президента України з підтримки освіти, науки та спорту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Любомира Степанівна.

Юлія Миколаївна, будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, Сергій Віталійович.

Колеги, даний представлений законопроект, який поданий Кабінетом Міністрів України, дійсно, я зараз не буду повторювати, з вашого дозволу, Сергій Віталійович, зараз Любомира Степанівна нам докладно розповіла суть даного законопроекту. Що стосується висновків, які ми отримали, то Національна академія наук України підтримує законопроект, вважаючи запропоновані зміни до Податкового кодексу України логічними і обґрунтованими.

Ми, розглянувши на засіданні підкомітету це питання, прийшли до висновку, що дійсно такі пропозиції є актуальними на сьогодні, і дійсно є необхідність прийняти даний законопроект. І прийняли рішення рекомендувати комітету прийняти даний законопроект за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юлія Миколаївна.

Шановні колеги, чи є в когось зауваження, заперечення, пропозиції до проекту рішення? Якщо ні, то ставлю на голосування...

ППА Н.Р. 5162?

ГОЛОВУЮЧИЙ. 5162.

ППА Н.Р. Я просто повторю те саме, що я говорила на підкомітеті, про те, що ми про Фонд Президента України і про 500 тисяч говоримо і звільняємо від оподаткування, в той час як є стипендії інші від Президента і так далі, і так далі, в яких це не передбачено. Як ми це питання збираємося вирішити і узгодити? І інші стипендії, які оподатковуються теж. Ми якісь маємо привілеї, виходить, для...

Ми просили на підкомітеті, я тоді озвучувала, що просила представників і Мінфіну приєднатися, щоб ми могли як би на майбутнє, ну, комплексніше вирішити це питання, ніж точково про один Фонд Президента.

МАНДЗІЙ Л.С. О'кей, але при оподаткуванні стипендій застосовується дещо інша шкала. Ми підготуємо вам цю інформацію буквально за три дні.

ППА Н.Р. Добре. Я підтримала на комітеті, то підтримаю і тут, але з тим, що я буду тоді піднімати це далі питання, як врегулювати це комплексно.

ГРИШИНА Ю.І. Наталія, розумію, про що ви говорите. Але я думаю, що в нас

є багато різноманітних і соціальних виплат, і так далі, не виплат, а будь-яких таких... ну, будемо говорити, виплат, які в нас оподатковуються, деякі не оподатковуються, але це не означає, що ми не можемо приймати законопроекти, які надають можливість виплати, які здійснюються на соціальні напрями: на освіту, на науку і на спорт - не підтримувати і позбавляти їх від оподаткування.

Тому, я думаю, що це тільки позитивний законопроект.

ППА Н.Р. Я тут згодна, але я говорю також про президентські стипендії, ну, типу просто інша шкала, які не з фонду Президента, а з інших також президентських стипендій, які виплачуються. Тобто виходить, що ті, що з фонду Президента, тих будуть звільняти від оподаткування, а ті, що отримують президентські стипендії за іншим механізмом, не будуть звільнені від оподаткування. Тобто тут точно про нерівність. І буде багато питань, і це точно треба врегулювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пропозиція запропонувати Наталії Романівні очолити цей процес в комітеті, щоб ми всі стипендії привели до єдиного способу оподаткування. Але в даному випадку, я так розумію, що мова йде про гранти, які буде видавати Фонд Президента за своїми програмами, по яких, власне, по напрямках освіти, і науки, і спорту, і культури, здається. Да? Да, грантове фінансування оподатковувати – це вже трішки навіть для наших колег забагато.

Шановні колеги, якщо немає більше зауважень, заперечень, і пропозицій, то ставлю на голосування проект рішення комітету: законопроект реєстраційний номер 5162 рекомендувати за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу і направити це рішення до Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики.

Хто – за, прошу проголосувати. Бачу. Володимир Воронов, бачу. Дякую, колеги. Одноголосно рішення прийнято.

Наступний пункт порядку денного, пункт п'ятий: проект Закону про внесення змін до Земельного кодексу України та інших підзаконних актів щодо скасування інституту права постійного користування земельними ділянками (реєстраційний номер 5385). Доповідачем має бути Литвиненко Сергій Анатолійович, автор законопроекту, але його немає, тому співдоповідачем є Юлія Миколаївна Гришина, голова підкомітету з питань вищої освіти. Юлія Миколаївна, будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Колеги, на ваш розгляд пропонується законопроект про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо скасування інституту права постійного користування земельними ділянками. Наш комітет не є головним при розгляді цього законопроекту, головним комітетом є Комітет з питань аграрної та земельної політики.

Авторами зазначається, що даний законопроект має на меті трансформувати право постійного користування землею у сучасні правові титули, які б надавали можливість більш ефективного використання земельних ресурсів.

Тут є достатньо великий перелік тих норм, які пропонуються даним законопроектом, ми їх детально розглянули на засіданні підкомітету. Я коротко хочу сказати, що основною метою цього законопроекту є відміна такої правової підстави володіння землею, як право постійного користування земельними ділянками. І тут є така, дещо правова, дискусія, яка триває вже достатньо багато років, коли ми говоримо про те... між спеціалістами, юристами, які працюють у сфері земельного права, і суть дискусії полягає в тому, що в нас є право повного господарського відання, оперативного управління, на підставі якого розпоряджаються землею юридичні особи публічного права, в тому числі і навчальні заклади, чому ми і розглядаємо цей законопроект на засіданні нашого комітету. Ця дискусія триває вже багато років, і ці дві правові підстави вважаються такими відголосками Радянського Союзу, оскільки в інших європейських країнах немає такої правової підстави володіння землею, а в нас вона все ще залишається.

Щодо висновків, які ми отримали до цього законопроекту, то ГНЕУ на момент розгляду нам ще не надало своїх висновків, Мінекономіки підтримує проект закону і надсилає експертні висновки з позицією Міністерства юстиції, Міністерства фінансів та Державної служби України з питань геодезії.

Дозвольте мені не зачитувати всі ці висновки, оскільки вони є дуже детальними і достатньо великими за обсягом. Загалом можу сказати, що достатньо, м'яко кажучи, дискусійний законопроект, і, наприклад, Міністерство фінансів вважає, що цей законопроект потребує доопрацювання, так само вважає і Мін'юст. Державна служба з питань геодезії, картографії та кадастру висловила найбільшу кількість зауважень до законопроекту. Міністерство освіти і науки не підтримує цей

законопроект, оскільки говорить про те, що заміна права постійного користування земельною ділянкою на право господарського відання чи оперативного управління містить значні ризики втрати земельних ділянок, що перебувають у постійному користуванні закладів освіти та наукових установ, внаслідок прийняття уповноваженими органами відповідних рішень про вилучення земельних ділянок, що, по суті, може містити значні корупційні ризики.

Національна академія аграрних наук пропонує залишити чинним інститут постійного користування землею. Національна академія мистецтв не має пропозицій та зауважень до цього законопроекту. Асоціація працівників аграрних навчальних закладів України звертається до комітету з проханням внести пропозиції і говорить про те, що законопроект суттєво звужує права закладів освіти як суб'єктів права постійного користування.

Детально розглянувши цей законопроект на засіданні підкомітету, ми прийняли рішення рекомендувати комітету повернути даний законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юлія Миколаївна. Ваше рішення підкомітету виглядає цілком збалансованим.

Шановні колеги, чи є зауваження, пропозиції до проекту рішення? Якщо ні, то ставлю на голосування проект рішення комітету: рекомендувати Верховній Раді України законопроект реєстраційний номер 5385 за результатами його розгляду в першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Хто - за, прошу проголосувати. Володимир Воронов теж "за", бачу. Дякую, колеги, одноголосно.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Пункт 6, я пропоную його об'єднати, якщо ви не заперечуєте, із 7 пунктом (це основний і альтернативний законопроекти). Перший – проект Закону про внесення змін до Закону України "Про повну загальну середню освіту" (реєстраційний номер 5365), і відповідно альтернативний до нього реєстраційний номер 5365-1.

Доповідачами мали би бути автори, відповідно Заблоцький Мар'ян Богданович і Королевська Наталія Юріївна, але, на жаль, їх немає. Тому Олена Георгіївна Лис, голова підкомітету, будь ласка, вам слово.

Я думаю, що є сенс проговорити про обидва, а ми голосувати будемо їх по черзі у будь-якому разі.

ЛИС О.Г. Доброго дня, колеги. Законопроектом 5365 пропонується виключити зі статті 22 Закону України "Про повну загальну середню освіту" норму, якою передбачено, що педагогічні працівники державних і комунальних закладів загальної середньої освіти, які досягли пенсійного віку та яким виплачується пенсія за віком, працюють на основі трудових договорів, що укладаються строком від одного до трьох років.

Ми детально розглянули даний законопроект і альтернативний на засіданні підкомітету. З приводу законопроекту 3565 в експертному висновку Міністерства фінансів до даного законопроекту зазначається, що його реалізація не потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету. Зокрема, відмічається про таке: прийняття законопроекту може призвести до дефіциту робочих місць для випускників педагогічних закладів вищої освіти, звуження їх прав на отримання першого робочого місця, і відповідно неефективного витрачання бюджетних коштів, спрямованих на їх підготовку. Заклучення строкових договорів з педагогічними працівниками закладу загальної середньої освіти та керівниками, які досягли пенсійного віку та яким виплачується пенсія за віком, є стимулом до омолодження кадрового складу загальної середньої освіти. Крім того, часткове вивільнення фонду оплати праці надає можливість збільшити виплати молодим вчителям з невеликим стажем роботи.

У висновку Міністерства освіти та науки зазначається, що Закон діючий (стаття 22) "Про повну загальну середню освіту" передбачає не звільнення педагогічних працівників, яким виплачується пенсія за віком, а визначає механізм переоформлення безстрокових трудових договорів на строкові, після закінчення строку дії яких можуть укластися нові трудові договори строком від одного до трьох років відповідно до абзацу третього частини другої статті 22 закону.

Водночас закон не обмежує кількість разів переукладення таких договорів в подальшому. Педагогічний працівник, який отримує пенсію за віком, може бути звільнений до 1 липня 20-го року лише у випадку небажання продовжувати свою педагогічну діяльність на основі строкового трудового договору.

Окрім цього, відповідно норми розділу X "Прикінцеві та перехідні

положення" Закону України "Про повну загальну середню освіту", що даним законопроектом пропонується виключити, передбачають переведення педагогічних працівників на строкові трудові договори до 1 липня 20-го року, тому їх виключення наразі є недоцільним.

ГНЕУ висловило також свої зауваження до законопроекту та вказало на наступне: що на розгляді у Верховній Раді України знаходиться низка законопроектів, у яких також пропонується виключити відповідні положення із тексту закону. Це, зокрема, проекти Законів України про внесення змін до Закону України "Про повну загальну середню освіту" (щодо відновлення прав учасників освітнього процесу) (реєстраційний номер 3430); про внесення змін до Закону України "Про повну загальну середню освіту" (щодо відновлення прав учасників освітнього процесу) (альтернативний, № 3430-1); про внесення змін до Закону України "Про повну загальну середню освіту" (щодо узгодження окремих положень законодавства) (реєстраційний номер 3808).

Міністерство соціальної політики законопроект підтримує. Пропозиція підкомітету з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях: даний законопроект відправити на доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мені здається, що це може бути і по 6-му, і по 7-му пунктах порядку денного. Аналогічні ж висновки, так?

ЛИС О.Г. Ну, я можу коротко по суті висловити відмінність, яка є у законопроекті 5365-1. Відмінність альтернативного законопроекту від основного полягає в тому, що у проекті 5365-1 пропонується також доповнити частину шосту статті 24 закону новим абзацом, третім, згідно якого посадовий оклад педагогічного працівника найнижчої, другої кваліфікаційної категорії, встановлюється в розмірі трьох мінімальних заробітних плат.

КОЛЕБОШИН С.В. Зрозуміло. І висновок підкомітету аналогічний висновку підкомітету попередньому...

ЛИС О.Г. Відправити законопроект на доопрацювання.

КОЛЕБОШИН С.В. Колеги, я пропоную, це не перший раз у нас подібні

законопроекти, ми розуміємо їх логіку, тим не менше, вичерпно голова підкомітету висказала всі зауваження. Тому пропоную перейти до голосування, якщо нема заперечень. Є заперечення?

ППА Н.Р. Так, ми це проговорювали. Це насправді болісна для нас норма всіх законопроектів. Ясно, що звернень ми всі мали дуже багато. Тут можна багато дискутувати. Все-таки, чого моя логіка відхилити цей законопроект, вірніше, відправити на доопрацювання, перш за все, що справді директори, які мають досвід і готові також використовувати нові методики і ту самоврядність, що ми їм дали, вони мають можливість все-таки ...*(Не чути)* виконанні йти на конкурс і далі продовжувати бути директорами. Звичайно, працювати за трудовим договором, а не по Трудовому кодексу, як вони звикли. Тобто тут є багато дискусій.

Звичайно, що можна дискутувати також норму "60 років", вона частково стосується цього, тому що для державної служби це 65, але, враховуючи, що тут є згадки і про 1 липня, яке вже, в принципі, минуло і... Ця норма всім нам болісна, але я дуже вірю, що ми знайдемо, от ми проговорювали цей спосіб, що коли є якась підозра в тому, що вже коли директори когось звільняють з посади і взагалі не укладають трудовий договір за власними мотивами, а не через професійність, знайти інструмент і механізм, окрім суду, десь в системі освіти (це Центр зараз державної якості освіти робить), як довести права, коли це йде особисте бачення, а не професійна робота.

Тому, попри те, що цей законопроект дуже болючий, я в даному випадку думаю, що справді от доопрацювання – це якраз в тому виробленні ефективнішого механізму, щоб директори не зловживали своїми правами, а ті, хто добре реалізовує обов'язки, незважаючи на вік, могли по трудовому договору далі працювати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Миколаївна, будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Колеги, ми розпочали дискусію з цього законопроекту на засіданні підкомітету. І в продовження того, що сказала пані Наталія, дійсно в нас є проблема на практиці в реалізації цієї норми, проблема є. Тобто в нас є позитивні, багато позитивних прикладів реалізації цієї норми на практиці, коли дійсно сумлінні директори, які справді працюють над підвищенням якості освіти в своїх школах,

дійсно вирішують це питання справедливо і правомірно. Але є в нас і випадки, коли не всі директори шкіл є такими сумлінними, і в нас є і звернення, і всі ми їздимо, спілкуємося на місцях з людьми, і чуємо історії про те як, використовуючи, скажімо так, не прописаний детально механізм, а тут не можна прописати детально цей механізм, деякі директори шкіл зловживають даною нормою. Такі випадки в нас теж є, і таких випадків достатньо багато. І я, наприклад, знаю достатньо багато випадків, коли ця норма використовується з корупційною метою. Такі випадки теж є. І ми не повинні закривати очі на те, що ця проблема є.

І, Сергію Віталійовичу, ми на засіданні підкомітету обговорили таку пропозицію, що ми ж з вами повинні здійснювати парламентський контроль, ця норма є достатньо новою і була достатньо резонансною для України. І ми вирішили на засіданні підкомітету запропонувати на засіданні комітету, ось ми з вами підняли вже багато актуальних питань про порушення прав учасників освітнього процесу і домовилися, що у нас скоро будуть слухання на цю тему, і ось колеги запропонували, була така пропозиція, винести це питання так само у формі парламентського контролю, включити в тематику цих слухань і все-таки це питання проговорити, оскільки, знаєте, на місцях часто навіть є такі випадки, як просто нерозуміння мети, з якою ця норма взагалі приймалася. Я думаю, що нам потрібно більше говорити про це. Але ми розуміємо, що і так багато питань буде на цих слуханнях, тому ми навіть обговорювали таке питання, що, можливо, навіть провести слухання в дві частини, оскільки там у нас є інклюзія і інші, достатньо важливі питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юлія Миколаївна.

Ми планували справді на осінь, на вересень місяць, я думаю, на другу половину, зараз подивимось на змінений календарний план на шосту сесію, і спробуємо подивитися, куди ми поставимо комітетські слухання.

Я думаю, в мене є альтернативна пропозиція. Можливо, ми і прийдемо до комітетських слухань, але, може, нам зібрати спільно з міністерством нараду з директорами департаментів освіти, обласних, для того щоб їм пояснити? Пані Любомира, що ви думаєте з цього приводу?

МАНДЗІЙ Л.С. Я трішки розповім про проблему. Чому виникла ця проблема?

Проблема виникла через те, що в окремих територіях засновники закладів невчасно оголосили, або ще й до теперішнього дня не оголосили конкурс на посаду директорів шкіл.

1 липня минуло давно, і люди були минулого року відповідно до закону переведені, а цього року 1 липня минуло, а конкурсу не оголошено. Оце проблема – зобов'язати засновників оголошувати конкурс. Директори готові брати...

ГРИШИНА Ю.М. Це вже якраз ваша справа.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для цього потрібні законодавчі зміни чи достатньо, мені здається, що...

ГРИШИНА Ю.М. Виконавча влада повинна працювати.

_____. (Не чути)

МАНДЗІЙ Л.С. Колеги, я не буду далеко ходити, це про місто Львів йдеться, яке не оголосило конкурс на посаду директорів шкіл.

ГРИШИНА Ю.М. Дивіться, це ж питання до роботи Міністерства освіти. Чому...

_____. Ні, це місцеве самоврядування.

ГРИШИНА Ю.М. Дивіться, колеги, це та сама ситуація, коли ми говоримо про те, що у нас не працює інклюзія в школах, а міністерство приходить і каже, що вони не мають відношення до цього питання. Міністерство здійснює повну координацію державної політики в сфері освіти, і зобов'язано працювати в тому числі і з органами місцевого самоврядування. Це ваш обов'язок, тому давайте ми припинимо розмови про те, що Міністерство освіти не має відношення до інклюзії на місцях, якої немає, до того, що до сих пір департаменти не розробили і не затвердили положення про вибори директорів, які ми розробляли в законі, який ми прийняли півтора роки тому.

І та сама ситуація про те, про що ми говоримо зараз, про контракти з вчителями, хоча в контрактах з вчителями нас більше турбує не це питання, це питання виконання закону, нас турбує питання справедливості застосування цієї норми до вчителів, і велика кількість випадків, коли директори шкіл з особистісних, корупційних і інших мотивів зловживають реалізацією даної норми.

КОЛЕБОШИН С.В. Дивіться, всіляких звернень ми отримуємо дуже багато всі. Кількість звернень не дорівнює кількості реальних порушень, бо іноді просто людина ображена там на щось і так далі. Є, звичайно, і реальні порушення.

Я надав запит на освітнього омбудсмена щодо того, скільки підтверджених таких. Я скажу, що різниця на порядок у порівнянні з тією кількістю звернень, яка приходить, наприклад, на наш комітет, на секретаріат.

Тому тут, дійсно, так, нахрапом це питання не вирішується. В мене є сумніви щодо того, що міністерство – це кінцева структура, яка відповідає за це, з огляду на те, які функції має міністерство. Тому, дійсно, це нормальна пропозиція – винести це в рамках нашого контролю восени і розглянути, бо ми всі розуміємо, не будемо повторювати, тут було сто разів, лунала логіка того, чому ми таку норму в ПЗСО закладали. Нормально, працюємо.

ГРИШИНА Ю.М. Сергій Валерійович, вибачте, будь ласка, а в мене в порядку дискусії до вас уточнення. Тобто ви говорите зараз про те, що комітет повинен здійснювати парламентський контроль, це абсолютно правильно. Але говорите, що міністерство в рамках своїх повноважень не повинно. Тобто ...

КОЛЕБОШИН С.В. Не "не повинно", а не є єдиною структурою, яка може забезпечити в повній мірі.

ГРИШИНА Ю.М. Звичайно, не є. В кожного є свої повноваження і обов'язки. І я на минулому засіданні, коли ми з вами розглядали питання проблеми інклюзії, і коли ми говорили про те, що повинно робити МОН в цьому напрямі, я зачитала конкретний витяг з закону про обов'язки і повноваження МОН, які, я вважаю, в цій ситуації зараз не виконуються.

І тут та сама ситуація. Ми півтора року тому прийняли цей законопроект. Ви знаєте, яка статистика по тому, як проводяться конкурси на директорів шкіл на сьогодні і скільки органів місцевого самоврядування прийняли це положення? Да, це їх обов'язок, так, це правда, але ж міністерство повинно координувати це питання, тому що воно скоординоване, я вважаю, не належним чином.

КОЛЕБОШИН С.В. Якщо було б належним, то питання б тут не стояло би. Але тут треба залучати і Мінрегіон, і Асоціацію міст України, Асоціацію громад

України, бо засновники... *(Шум у залі)* Ми або шукаємо крайнього, або вирішуємо проблему. Давайте вирішувати проблему.

_____. Я можу на прикладі Києва сказати, трішки стати на захист міністерства, тому що ми робили по Києву, коли розбиралися, що там не так з положенням. Міністерство ще за рік надіслало на департаменти звернення: привести у відповідність положення. Це було за рік. За рік по Києву не було зроблено цього. Я не знаю, яким чином має впливати...

ГРИШИНА Ю.М. І далі що?

_____. А далі, які санкції може внести Міністерство освіти до керівника департаменту або, ще більше, до керівника департаменту, який каже, це комісія не прийняла, бо це ж...

ГРИШИНА Ю.М. А можна послухати від міністерства, які заходи вони додатково вчинили, окрім того, що надіслали листа? Тому що листування з органами самоврядування – це всі знають давним-давно, - неефективний спосіб координації і управління.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ж відчував так. Може, все ж таки... Да, повернемося до початку розгляду цього питання. Так, може, зробити все ж таки тоді зустріч або з заступниками губернатора, або з директорами департаменту, і запитати в них: "А чого ж ви не зробили положення?" І зробити це публічним заходом, і запитати. Дивіться, ми заклали такі норми і заклали їх для того, для того, для того, для того. Ми доручили зробити, в законі доручили, привести у відповідність всі нормативно-правові акти. Міністерство зробило свої кроки з цього приводу, можливо, недостатні, там ми розберемося, але і вони також мусять зробити свої кроки. Ви розумієте, да?

МАНДЗІЙ Л.С. Я думаю, що коректніше би було запросити асоціацію територіальних громад, і, власне, чому. Розумієте, директор департаменту освіти обласної державної адміністрації повноважень на прийняття положення має дуже мало. Він має...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А асоціація має більше?

МАНДЗІЙ Л.С. Їхня асоціація координує всіх голів об'єднаних територіальних громад.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Любомира Степанівна, при всій повазі, я не бачу проблем запросити і тих, і інших, чесно.

МАНДЗІЙ Л.С. Зараз є проблема по містах. От великі міста справді, як Київ і Львів, в них своя політика щодо

ГРИШИНА Ю.М. Так не може бути, що в держави - одна політика, а в Києві – інша політика.

_____. У мене якраз пропозиція щодо того. Якщо нам департаменти оперативно пишуть, в яких ОТГ були проблеми, то якраз в нас буде причина запросити з тої ОТГ з кожної області, в яких найбільше проблем, на цю зустріч. І я підозрюю, що в більшості це будуть великі міста.

МАНДЗІЙ Л.С. Ми скерували лист, я розумію, що це не найкращий стиль спілкування, але ми справді скерували застереження, зауваження і побажання

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, листи – це офіційний спосіб спілкування, тому в цьому немає нічого поганого

_____. Шановні колеги, я слухав вашу дискусію, і хочу додати з приводу цього, що, крім того, що Юлія Миколаївна зазначила, що є корупційна складова в призначенні конкурсів на заміщення вакантних посад директорів і таке інше, хочу зазначити наступне, що, крім корупційної складової, ще проявляється в дуже багатьох випадках політична складова, а саме: реальне зведення рахунків голів ОТГ, яким неугодні директори шкіл, які не підтримували їх на виборах 25 жовтня минулого року.

Що вони створюють? Вони створюють умови, нерівні умови в конкурсних комісіях, і коли виявляються такі приклади, всі звернення до департаменту освіти та науки обласних державних адміністрацій закінчуються тим, що вони просто листом повідомляють голів ОТГ з вимогою усунути ці недоліки у конкурсній комісії, а в іншому випадку рекомендують звернутися до суду і оскаржити результати конкурсу.

Тобто мова йде про комплексну проблему. Насправді виконавчі органи влади в умовах проведеної реформи децентралізації не мають суттєвого впливу на голів ОТГ, в тому числі щодо здійснення кадрової політики в освітніх закладах.

ГРИШИНА Ю.М. Дивіться, звернутися до профспілки, звернутися до... *(Не чути)* Це такі рекомендації для людей, знаєте, люди зараз, хто дивиться, от звернутися до профспілки, вчителю ми говоримо, якого, наприклад, звільнили незаконно, не продовжили строк, зверніться до профспілки.

_____. Я просто підняла це питання, це один із варіантів. Ясно, я підняла це питання, що давайте ми його в якесь русло направимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я вам дуже вдячний за питання, які ви піднімаєте, справді глибокі, за вашу державницьку позицію. Але якщо ви не будете заперечувати, я би запропонував повернутися до розгляду проектів законів 5365 і 5365-1, які ми наразі розглядаємо. Немає заперечень?

ГРИШИНА Ю.М. Давайте якось підіб'ємо підсумок. Я хотіла просто зауважити, що ви запропонували дуже гарну ідею, Сергій Віталійович. Але в мене є таке ощущение, що ми зараз виконуємо... що ми зараз трішки виконуємо не свою роботу, коли ми збираємося на рівні комітету Верховної Ради збирати представників ОТГ і контролювати, як виконуються норми закону. От мені здається щось, що це повна... *(Шум у залі)*

Є, але нам потрібно уявляти, яку залу, щоб зібрати всіх представників на місцях, тому що заступників губернаторів – це мало, потрібно ще й директорів шкіл послухати і директорів департаментів, а я би ще й директорів РУО послухала, розумієте.

Я думаю, що, в принципі, це не робота Верховної Ради, комітету Верховної Ради, проводити таку роботу. А координаційна робота – це системна, коженденна робота Міністерства освіти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доручимо Міністерству освіти, Юлія Миколаївна?

_____. Ми трішки змінили повноваження, це раніше була система, що виконавча влада мала вплив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Миколаївна.

ГРИШИНА Ю.М. Я думаю, що ми потім повинні проконтролювати ту роботу. Це ж, розумієте, це однією зустріччю ми не вирішимо це питання, щоб вони провели сукупність, комплекс заходів, пропрацювали з регіонами, виявили проблемні питання, і потім ми на комітеті, скажімо так, розберемо той висновок, який зробить Міністерство освіти з цього питання, кого вони заслухали, де виявили питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так що, ТСК...

ГРИШИНА Ю.М. Я б вже з задоволенням, але я вже не можу, мені Укрзалізниці хватає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка пропозиція?

ГРИШИНА Ю.М. Пропозиція – доручити Міністерству освіти, якщо ми говоримо зараз, наприклад, про контракти, про те, як виконується на практиці норма про переведення вчителів на контракти. Можливо, долучити ще там питання, які Валерій озвучив, або, наприклад, друге питання, яке є очевидним, з яким ми з Романом зіштовхнулися, це те, що не виконується норма про проведення конкурсів з директорами шкіл. Це теж...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Миколаївна, ви готові очолити цю роботу від комітету?

ГРИШИНА Ю.М. Я пропоную доручити міністерству провести комплекс заходів по тому, дослідити, яка є проблематика на місцях по використанню, виконанню цієї норми, а ми потім комітетом спільно проведемо роботу з міністерством. І я можу взяти на себе, будь ласка, якщо ...

КОЛЕБОШИН С.В. Я пропоную долучити тут консультативну раду при Офісі Президента, в складі якої ми маємо честь перебувати з вами, Юлія Миколаївна, а також Олена Георгіївна, і доручити цю координаційну функцію саме консультативній раді, тим більше, що там є представники міністерства. Проаналізувати, зробити висновки, запропонувати. І далі будемо визначатися, що ми робимо. В нас є всі повноваження для цього.

ГРИШИНА Ю.М. Смотріть, скільки желающих: я, Любомира Степановна...
И все забрал себе Сергей Валерьевич!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви ж туди всі входите, в цю координаційну раду.

_____. Я би, чесно кажучи, все-таки не відміняла цієї пропозиції – зібратись з керівниками департаментів, бо, враховуючи децентралізацію, система трошки інакше почала діяти. Ми вибірні особи і вони вибірні особи, і воно так трошечки по-іншому впливає. Бо коли виконавча влада каже: "Це не ваші повноваження, що ви від нас хочете?"

КОЛЕБОШИН С.В. Для того, щоб збиратися, треба мати масив інформації, якусь аналітику і пропозиції. Оцю роботу я... Берем на себе, як говориться.

_____. Я повністю погоджуюся, я вже так, із коректності не вставляю слова, і погоджуюся із вами, пане Валерію, що тут є і політична складова, і дуже виражено це виглядає. І я вникала, і вивчала питання на рівні запобіжників, які можна зробити ще перед початком складу комісії, формування складу комісії, для того щоб все-таки були різні органи виконавчої влади, різні політичні сили. Але і тут таких запобіжників знайти досить важко, тому нам потрібно буквально розуміти, де є такі ситуації, чому вони виникали, і для цього нам потрібен весь масив інформації, як каже Сергій Валерійович. І, на мою думку, оптимальною є його пропозиція – винести це на засідання консультативної ради. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, якщо ніхто не заперечує, давайте ми цю почесну місію, відповідальну доручимо Сергію Валерійовичу як керівнику

ГРИШИНА Ю.М. Так давайте ж тільки строк запропонуємо для виконання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми не можемо давати доручення Офісу Президента і координаційній раді при Президенті України.

ГРИШИНА Ю.М. Ні, так голові координаційної ради.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але ми просимо

ГРИШИНА Ю.М. Просимо, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... голову координаційної ради в якнайшвидший термін приділити цьому увагу.

КОЛЕБОШИН С.В. Я обіцяю, що на початок шостої сесії в нас буде вже масив інформації зібраний за допомогою консультативної нашої ради, щоб ми визначалися далі, що ми з цим робимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Отже, по законопроекту реєстраційний номер 5365, є по проекту рішення зауваження чи пропозиції? Ні.

Тоді ставлю на голосування проект рішення: рекомендувати Верховній Раді законопроект реєстраційний номер 5365 повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Хто – за, прошу проголосувати. Дякую, колеги. Одноголосно. Дякую, колеги. Одноголосно рішення прийнято.

І відповідно другий, альтернативний, законопроект, який ми розглядали, реєстраційний номер... Рекомендувати Верховній Раді України законопроект за реєстраційним номером 5365-1 відправити суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Хто – за, прошу голосувати. Бачу, одноголосно. Воронов – за. Лукашев відключився, на жаль. Всі інші - "за". Колеги, рішення прийнято. Дякую.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Я пропоную пункти 8, 9, 10 об'єднати в один, тому що вони стосуються абсолютно одного предмету, але вносять зміну в три різні закони щодо однієї і тої самої теми. Це пункт восьмий – проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України; пункт дев'ятий – проект Закону про внесення змін до Митного кодексу України; і пункт десятий – проект Закону про внесення змін до Закону України "Про публічні закупівлі" – всі три щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності. Реєстраційні номери відповідно: 5498, 5499 і 5500.

Щоб не сталося маленького конфлікту інтересів, я є першим автором, але я би запропонував Роману Грищуку, який є співавтором цього...

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Або давайте так, якщо не заперечуєте, Валерій Вікторович. Тоді, Валерій Вікторович, будь ласка, вам слово як голові підкомітету.

КОЛЮХ В.В. Шановні колеги, вашій увазі пропонується три законопроекти на розгляд. Це 5498 – щодо внесення змін до Податкового кодексу щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності; законопроект 5499 – щодо внесення змін до Митного кодексу щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності, а також законопроект про внесення змін до Закону України “Про публічні закупівлі” щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності (реєстраційний номер 5500). Авторами законопроектів є члени нашого профільного комітету на чолі з Бабаком.

Хочу зазначити наступне, що всі ці законопроекти спрямовані на створення умов для розвитку наукової і науково-технічної діяльності шляхом зменшення як податкового навантаження на науково-дослідні інститути, так і преференції щодо публічних закупівель, устаткування для науково-дослідних інститутів, в тому числі внесення змін до Митного кодексу України.

Незважаючи на те, що є ряд дійсно, ви їх отримали на електронні скриньки, є ряд зауважень до всіх трьох законопроектів, але я прошу членів комітету все ж таки зважити на те, що якщо на сьогодні держава не здатна забезпечити фінансування науки на рівні бодай 1,7 відсотка від ВВП, то давайте їм створимо умови для того, щоб вони могли хоч якось покращити свою ситуацію шляхом внесення преференцій для наукових установ в Податковий, Митний кодекс, а також в Закон "Про публічні закупівлі".

Тому, незважаючи на те, що є, дійсно, ряд зауважень, я хотів би звернути увагу, що по всіх трьох законопроектах наш комітет не є головним, і по двох із них, а саме законопроекту 5498, а також 5499 (про внесення змін до Податкового кодексу та про внесення змін до Митного кодексу) головним комітетом визначено Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики, який 8 липня вже розглянув дані законопроекти і за результатами розгляду рекомендував Верховній Раді прийняти його за основу в першому читанні.

Тому прошу підтримати рішення головного Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики, і прийняти також за результатами розгляду цих двох законопроектів, перш за все, за результатами розгляду в першому читанні за основу і скерувати відповідні рішення до головного комітету.

Крім цього, законопроект реєстраційний номер 5500 – проект Закону про внесення змін “Про публічні закупівлі” - також стосується підтримки наукової і науково-технічної діяльності. Незважаючи на те, що головним комітетом є Комітет з питань економічної політики, вони ще його не розглядали, проте, я думаю, вони, ці три законопроекти, взаємопов'язані між собою. Тому давайте не чекати рішення головного комітету, а прийнемо рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду цього законопроекту, тобто третього, 5500, за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Вікторович.

Роман Павлович, будь ласка.

ГРИЩУК Р.П. Я коротко доповню. По двом законопроектам – зміни в Митний і Податковий – одноголосно комітет прийняв це рішення, профільний. Незважаючи на те, що Міністерство фінансів було проти, вони вперше озвучили цифру, тому що на депутатський мій запит вони чітко не відповіли, а скільки ж там держава, не знаю, заробила з митного і з ПДВ. 300 мільйонів озвучили. І ця цифра, навпаки, стимулювала комітет проголосувати, тобто ми 300 мільйонів приблизно залишаємо в науці. Знову ж таки, зауваження були, із зауваженнями погоджуємося. Ми разом комітетом можемо виправити їх до другого читання, там деякі пункти убрати, дещо привести у відповідність. І прийнемо законопроект, який буде і для науковців, і знову ж таки такий, який всіх влаштує.

По 5500 ще не було профільного комітету, але є також враження, що у них будуть зауваження, але в цілому вони підтримують цей законопроект, оскільки це... всі три законопроекти ми є співавторами. То я думаю, що це така гарна підтримка від нашого комітету для всіх науковців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я перед тим, як дати слово Івану Григоровичу, я зазначу одну маленьку ... одна маленька ремарочка є.

Справа в тому, що в Законі "Про наукову і науково-технічну діяльність", який набув чинності з 2016 року, а прийнятий в 2015 році, є норма, якою було записано, що звільняються від ввізного мита та податку на додатну вартість з наукових приладів, обладнання, запасних частин, витратних матеріалів для них, реактивів, зразків, наукової літератури в паперовому, електронному вигляді, що ввозяться в

Україну для забезпечення власної, наукової і науково-технічної діяльності. Ця норма діє з 1 січня 2016 року. Але в "Прикінцевих положеннях" того закону було доручено Кабінету Міністрів подати відповідні зміни до Податкового, Митного кодексів. Це, власне, те, що не було зроблено за 5 років, і це те, що ми зараз виправляємо комітетом. Тому що Кабінет Міністрів, звісно, йому важче це зробити, тому що Міністерство фінансів буде завжди проти від звільнення від будь-яких податків, навіть на невеличку суму, тому що це має вплив на державний бюджет. Але наша задача, незважаючи ні на що, ми ці зміни подали, і навіть профільний комітет пана Гетманцева одноголосно підтримав наші зміни. Єдине питання, яке досі дискутується між всіма нами, – це питання науково-дослідних суден, тому що там є питання щодо визначення, що це таке.

_____. ... (Не чути) цю норму. Я думаю, що ми приберемо до другого читання. Ми знаємо, під що це робилося. Сьогодні якщо бюджетний комітет прийме, прямо зараз, то у нас буде можливість купити науково-дослідне судно, причому там величезний... там близько 5 мільйонів буде коштувати судно, якщо прийме. 1,6 мли в бюджет через митний і податковий, доларів, да, доларів, якщо купити. Тобто це під це робилося, але якщо зараз буде прийнято рішення, то закон не встигне, і дійсно треба визначити, і ця норма буде прибрана з усіх трьох законів.

_____. До речі, можливо, і не варто її прибрати, тому що одна з пропозицій є визначити Міністерству інфраструктури в підзаконному акті, що таке науково-дослідні судна. І не треба це врегульовувати на законодавчому рівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Григорович, будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович, дякую.

Я вибачаюся, що запізнився, я вам говорив причину. По суті, я би хотів почати з того, що в Законі "Про наукову і науково-технічну діяльність" норма ця є, але вона відсилочна. На жаль, вона до сих пір не спрацювала і виправляє вже Верховна Рада.

В залі може бути, піднятися хвиля, в нас уже декілька спроб було робити такі пільги, в тому числі і в попередні періоди, і потім ми змушені були відмовлятися від цього. Чому? Якщо ми не дамо перелік і коди зовнішньоекономічної діяльності, взагалі буде рев стояти величезний, що корупційна складова, що під шумок можуть завозитися такі речі, а потім на таких речах люди будуть заробляти.

Тому я просто як задаю питання, бо, на жаль, мого підпису там немає, якби я підписував, то я б зразу задав це питання, друзі, щоб нам, наш комітет в корупційних схемах, законопроектах не замешан. Ми в доле и в теме так, що нас ніхто не чіпає, тобто в нас благородна ціль. А в даній ситуації нас можуть трошки приловити. А це що? А скільки це? А які обсяги? Тому Мінфін завжди буде проти і Мінфін буде писати Президенту заветувати, бо ніхто не порахував, які це будуть дійсно втрати для бюджету – це раз, а друге – хто цим недобросовісно може скористатися.

Тому якщо ми говоримо "а", то повинні говорити і "б", і "в", і "г", і "д", бо коди зовнішньоекономічної діяльності (КЗЕД) і все інше ми змушені ставити. Обладнання? Обладнання – є класифікація. Прилади - є класифікація. Тільки класифікацію поставили - тоді, как жена Цезаря, вне подозрений. Якщо узагальнююче буде написано, буде рейвах у залі політичний: знову хтось протягує якісь корупційні схеми.

Тому я вибачаюсь, друзі, я задав питання і...

_____. А, можливо, до другого читання просто написати: Кабінету Міністрів визначити перелік КВЕДів?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що ми з Кабінетом Міністрів можемо спільно доопрацювати його до другого читання, поставити всі КВЕДи. Справді є по цьому дискусія невеличка. Але нам... Дякую нашим колегам з податкового і митного комітету, які з нами співпрацювали, власне, під час підготовки перед реєстрацією цього закону, тому за їх ініціативи було записано в нашому проекті: в разі нецільового використання товарів, визначених пунктом таким-то Митного кодексу, в який ми вносимо зміни, платник податку збільшує податкові зобов'язання за результатами податкового періоду, на який припадає порушення, на суму податку, що мала бути сплачена в момент ввезення цих товарів, сплачує пеню, нараховану відповідно до кодексу, та несе фінансову та іншу відповідальність.

Ми поставили запобіжник в разі нецільового використання цього обладнання, ввезеного, і за це буде відповідна відповідальність. Але я погоджуюся з вами, що, думаю, що до другого читання ми поставимо всі КВЕДи для того, щоб максимально прибрати ці моменти.

КИРИЛЕНКО І.Г. Репліка. В нас є відповідний комітет, який робить в цьому відношенні діагноз. Треба заручитися підтримкою, що немає корупційної складової. Ні, тут треба... Що значить "заручитися"? Це значить піти оце все пояснити на комітет. Друзі, ми це все до другого читання, що ми в ніякому разі, отакі запобіжники. Бо вони змушені будуть робити, хочемо ми чи не хочемо, там представники різних фракцій, там зразу покажутьб а що це таке? Тому щоб в нас цього не було. Бо комітет завжди виносить в зал те, що навіть без обговорення приймається, друзі, за виключенням політичних речей. Ви знаєте, за що я говорю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обов'язково. Я думаю, що нам є сенс справді переговорити з антикорупційним комітетом, нехай зроблять антикорупційну експертизу. Ми з ними поговоримо. І, більше того, ми повернемо, я пропоную повернутися до розгляду цих питань у вересні на одному із засідань комітету після висновку антикоркомітету. І, можливо, ми комітетською правкою одразу зможемо внести те, що нам потрібно. Наприклад, якщо буде зауваження по КВЕДах, то можемо їх одразу внести ще у вересні і комітетською правкою з голосу в першому читанні прийняти за основу.

_____. Це, перше, справа комітету, дійсно, це обговорювалося, і в Міністерства фінансів було це зауваження, проти якого, я не знаю, в нас немає жодних своїх інтересів, тому ми тільки погоджуємося з цим зауваженням. Більше того ... *(Шум у залі)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Григорович, ви розумієте, там виникла в нашій дискусії ситуація. Справді Роман Павлович, перед тим як цю ідею взагалі підняти як ідею, він зробив запити в Міністерство фінансів з проханням дати, а скільки ж було ввезено і на яку суму було сплачено ПДВ і ввізного мита. Міністерство фінансів і митниця не змогли знайти самі КВЕДи, по яким воно ввозиться. Тому ми би дуже легко його вставили би в законопроект, ці КВЕДи, але вони самі до кінця його не знають. Тому зараз вони зробили узагальнену картинку, я думаю, що і вона не дуже чітко відображає дійсність насправді, але ті цифри, які вони показали податковому комітету, що там було всього сплачено під 300 мільйонів, то податковий комітет сказав: "Дивіться, це не ті гроші, які будуть мати серйозний вплив на державний бюджет, але це ті гроші, які будуть мати дуже серйозну вагу для наукових установ з точки зору економії на податках".

_____. Дякую, Сергію Віталійовичу.

З приводу обсягів ввезених, я поцікавився, скажімо, по всіх академіях наук, за минулий рік скільки було ввезено обладнання, реактивів і того, що є в переліку в цих законопроектах. Так от, Національною академією наук за весь минулий, 2020 рік, було ввезено на суму 198 мільйонів гривень. Все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ПДВ там було 40 мільйонів і відповідно ввізне мито...

_____. Так. Але хочу зразу додати, що сенс закону звільнення від ПДВ і митних платежів фактично є лише в тому випадку, це на мою думку, якщо буде прийнятий закон змін до Закону про державні закупівлі, тільки тоді на пряму зможуть по цій процедурі національні академії закупати за кордоном.

На сьогоднішній день більшість обладнань і реактивів національні академії наук закупують через посередників, які ніколи не будуть звільненні від оподаткування. А Національна академія наук, наприклад, для того, щоб об'явити тендер, або будь-яка наукова установа, об'явити тендер за кордоном через систему ProZorro, це просто на сьогоднішній день, по практиці, практично нереальний механізм, виставити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми для того і вносимо зміни в Закон "Про публічні закупівлі". Тому вони йдуть пакетом.

_____. Тільки пакетом, звичайно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але тут питання ще в тому, що це не тільки стосується академії наук, а ще й закладів вищої освіти. Ми не можемо дати одним преференції на науку, а іншим не дати преференції.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, шановні колеги.

Я думаю, що всі погоджуються з необхідністю врегулювання цього питання і прийняття цих законів. А те, що їх потрібно доопрацьовувати, ми їх будемо доопрацьовувати. Але є пропозиція все ж таки направити запити від комітету зараз на Міністерство фінансів, нехай дадуть КВЕДи відповідні, щоб ми могли до першого, до наступного засідання комітету, яке буде в вересні, спокійно опрацювати це питання і внести комітетською правкою, якщо буде на те наша ласка.

Шановні колеги, якщо більше немає бажаючих виступити, є пропозиція підтримати рішення комітету по пункту вісім порядку денного: рекомендувати Верховній Раді України проект Закону 5498 за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу і направити це рішення до Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики.

Хто – за, прошу проголосувати. Дякую, колеги. Одноголосно.

І нагадаю, до речі, що всі ці три закони були зареєстровані в День науки, якраз до Дня науки.

Наступний проект рішення комітету: рекомендувати Верховній Раді законопроект реєстраційний номер 5499 за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу і направити це рішення до профільного Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики.

Хто – за, прошу проголосувати. Дякую, колеги. Одноголосно. Володимир Воронов – за. Бачу. Дякую.

І третій законопроект з пакету. Пропонується рекомендувати Верховній Раді проект Закону України про внесення змін до Закону України “Про публічні закупівлі” щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності (реєстраційний номер 5500) за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу і направити це рішення до Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку.

Хто – за, прошу проголосувати. Дякую, колеги. Одноголосно. Бачу, Володимир Воронов.

ВОРОНОВ В.А. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Точно одноголосно тепер. Дякую.

Шановні колеги, наступний пункт порядку денного – пункт одинадцятий: проект Закону про внесення змін до статті 54 Закону України "Про вищу освіту" щодо наукового ступеня доктора наук (реєстраційний номер 5404).

Доповідачем мала би бути Любов Шпак, але її немає. Була, я теж бачив. Не витримала напруження комітету. Але співдоповідачем є Юлія Миколаївна Гришина, голова підкомітету.

Будь ласка, Юлія Миколаївна.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, Сергій Віталійович.

Колеги, коротко. Наш комітет є основним з опрацювання даного законопроекту. Цей законопроект був запропонований з метою усунення, як здається автору, правової невизначеності та ризику втрати права на доплату за науковий ступінь доктора наук, яке встановлено в частині другій статті 59 Закону України "Про вищу освіту". Законопроектом передбачається викладення у новій редакції даної статті.

І щодо висновків, які ми отримали, то Головне науково-експертне управління висловило низку зауважень до цього законопроекту. Міністерство освіти та науки не підтримує цей законопроект і вважає, що всі ці питання на достатньому рівні врегульовані в Законі України "Про наукову і науково-технічну діяльність", і прийняття цього законопроекту в запропонованому вигляді призведе просто, воно не вирішить проблему доплат, тому що цієї проблеми немає, а тільки призведе до дублювання одних і тих самих норм в двох законопроектах.

Комітет Верховної Ради з питань бюджету зазначив, що не має впливу законопроект на показники бюджету, Мінфін так само звертає на це увагу.

Національна академія наук підтримує цей законопроект. Ми на засіданні підкомітету... Давайте, можливо, міністерство декілька слів, Любомира Степанівна. Давайте, в принципі, ми на засіданні підкомітету детально розібрали це питання, і ми послушали і думки міністерства, і депутати всі висловилися, тому, колеги, ми прийняли рішення на засіданні підкомітету: рекомендувати комітету повернути даний законопроект на доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юлія Миколаївна. Шановні колеги, чи є в когось доповнення і зауваження? Тоді є пропозиція проекту рішення комітету: рекомендувати Верховній Раді законопроект реєстраційний номер 5404 повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Хто – за, прошу голосувати. Дякую, колеги. Бачу, Володимир Воронов. Дякую, колеги. Одноголосно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного, пункт дванадцятий: про затвердження пропозицій Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій до проекту порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Шановні колеги, вам всім розіслані матеріали на електронну пошту, вони були трішки підкориговані, і також надіслані, останній варіант у всіх є на електронній пошті. Ми ті законопроекти, які в нас вже майже рік висять в порядку денному і знаходяться... і які були на відхилення прийняті або на доопрацювання, по домовленості з Апаратом Верховної Ради ми їх рекомендуємо як такі, які втратили свою актуальність, тому що автори не наполягають на їх розгляді, вони вже більше року висять у нас в порядку денному, переходять з тижня в тиждень. А всі інші законопроекти, які комітет підготував і розглянув, а їх, до речі, чимало, є пропозиція включити до проекту порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Чи є в когось зауваження до проекту рішення? Якщо ні, то є пропозиція затвердити пропозиції комітету до проекту порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання і надіслати пропозиції комітету до Апарату Верховної Ради України.

Хто – за, прошу проголосувати. Дякую, колеги. Одноголосно рішення прийнято.

Наступний пункт...

Воронов В.А. Підтримую.

Головуючий. Дякую, Володимир Воронов. Бачу.

Тринадцятий пункт порядку денного: про затвердження плану роботи Комітету з питань освіти, науки та інновацій на період шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Шановні колеги, є відповідна пропозиція, і проект рішення вам всім розісланий, кожному з вас. Є пропозиція затвердити план роботи комітету на наступну, шосту, сесію і подати його до Апарату Верховної Ради.

Ще в когось є заперечення, або зауваження, або пропозиції? Якщо ні, то прошу підтримати і проголосувати.

Хто – за? Дякую, колеги. Одноголосно.

Воронов В.А. Підтримую.

Головуючий. І Володимир Воронов з нами.

Наступний пункт порядку денного – пункт чотирнадцятий: про продовження роботи Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій у міжсесійний період після закінчення чергової сесії до початку наступної шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Шановні колеги, є домовленість з керівництвом Верховної Ради, з керівництвом країни взагалі про те, що ми продовжуємо нашу роботу комітету, бо в нас 23 і 24 серпня плануються позачергові сесії, щонайменше в ці дні. 24-го – святкова, а 23-го будуть законопроекти, які стосуються "Кримської платформи".

Є пропозиція продовжити роботу комітету через те, що ми можемо раптово зібратися, якщо будуть необхідні законопроекти, які потрібно буде розглянути нашому комітету.

Я розумію, що всі народні депутати в тому чи іншому вигляді на той чи інший строк підуть у відпустки, і ми розуміємо, що згідно Регламенту з відпустки може відкликати лише Голова Верховної Ради. Але в разі того, якщо буде відповідне доручення Голови Верховної Ради, то на цей день проведення комітету нас всіх відкличуть з відпустки, ми зберемося онлайн і проведемо комітет.

Якщо немає заперечень... Іван Григорович. *(Шум у залі)*

На жаль, наступний тиждень навряд чи буде пленарним для того, щоб... Дивіться, я скажу чесно, чому в нас, наскільки я пам'ятаю зараз по пам'яті, у нас підготовлено сім законів, здається, з врахуванням сьогоднішніх, то, здається, вже дев'ять законів, які готові до зали, і через те, що в нас зараз пріоритет – це ті закони, які потрібні для макрофіну і МВФ, то ми їх, на жаль, не зможемо розглянути. Ми з величезними потугами сьогодні проголосували нашу постанову, до якої могли б не дійти. І завтра в нас другим питанням порядку денного стоїть законопроект 4629-1, який вносить роботу ліцеїв і старшої школи. Це те, що нам конче потрібно прийняти до 1 вересня. Але чому "на жаль", тому що я б хотів, щоб ми ще законів сім чи дев'ять, які напрацьовані нашим комітетом, все ж таки довели до зали і їх прийняли.

КИРИЛЕНКО І.Г. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вас запевняю, що такий проект постанови вже зареєстрований, просто ми до нього, на жаль, чомусь не доходимо, але розуміємо

чому насправді. Тому що частина людей вже розраховували, що будуть...

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не буде. На жаль, наступного пленарного не буде. Але в будь-якому разі є пропозиція продовжити роботу комітету, це ні до чого нас не зобов'язує. Але в разі того, якщо.... Ми ж знаємо, якщо ми зараз закриємо засідання комітету, ми не зможемо провести комітети до початку шостої сесії, незважаючи на наявність позачергових.

Тому, шановні колеги, прошу підтримати: відповідно до положень частини четвертої статті 10 Регламенту Верховної Ради України Комітет з питань освіти, науки та інновацій прийняв рішення продовжити свою роботу в міжсесійний період після закінчення чергової сесії до початку наступної, шостої, сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання з 26 липня по 3 вересня 2021 року. Про прийняте рішення комітету інформувати Голову Верховної Ради України Дмитра Разумкова.

Хто – за, прошу проголосувати. Дякую, колеги.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Воронов "за". Дякую, колеги. Одноголосно рішення прийнято.

І переходимо до п'ятнадцятого пункту порядку денного – наше улюблене "Різне". Перша частина питання: про можливе скорочення граничної чисельності працівників апарату Національної комісії зі стандартів державної мови.

З нами присутня пані Оріся, яка є головою комісії. І питання ініціювала наша колега – секретар комітету Наталія Романівна Піпа. Давайте, будь ласочка, заслухаємо це питання і приймемо своє рішення, і спробуємо допомогти, і вирішити цю ситуацію. Хто почне? Пані Наталія, ви?

ППА Н.Р. Давайте я почну, зроблю вступ, пані Оріся доповнить, пояснить цифри. Питання про можливе скорочення граничної чисельності працівників апарату Національної комісії зі стандартів державної мови - так вона називається, - зумовлено розробленим Національним агентством України з питань державної служби проектом Постанови Кабінету Міністрів України (вона у вас має бути) "Деякі питання скорочення граничної чисельності працівників апарату

територіальних органів, центральних органів виконавчої влади, інших державних органів", який передбачає скорочення граничної чисельності правників апарату Національної комісії зі стандартів державної мови з 29 до 23 осіб, що становить приблизно 20 відсотків чисельності працівників.

Також зазначу, що в цій постанові, звичайно, йдеться не тільки про Комісію зі стандартів державної мови, там є великий перелік, але, власне, ми підняли це питання, тому що... звернулася я до голови нашого комітету оперативно розглянути це питання, тому що діяльність Національної комісії зі стандартів державної мови координується Кабміном через Міністерство освіти України.

Хочу звернути увагу присутніх на те, що відповідно до "Прикінцевих та перехідних положень" Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної", частина друга та третя статті 7, також частина друга та третя статті 10, які передбачають проведення іспитів на визначення рівня володіння державною мовою, набирають чинності з 16 липня 2021 року, з п'ятниці. У зв'язку з цим суттєво зросте навантаження на працівників комісії, відповідно скорочення чисельності працівників апарату Національної комісії зі стандартів державної мови, яке пропонує Національне агентство України з питань державної служби, може призвести до зриву процесу проведення відповідних іспитів, адже, за попередньою інформацією, впродовж 2021 року, вже починаючи із 16 липня, іспит на рівень володіння державною мовою мають складати 150 тисяч осіб щорічно, а починаючи з 2022 року - 200 тисяч осіб.

Я не хочу тут вбачати якоїсь політичної складової, я хочу, власне, зосередитись на рішенні. Я переконана, що в більшості ми якраз підтримаємо державну мову, її розвиток і наш вектор як самостійної держави сильної, тому що ми всі переконані, думаю, в більшості, що освіта і культура – це найсильніша зброя, а особливо в часи в нас зараз агресії. Тобто, навпаки, я думаю, що нам зробити треба все можливе, щоб в нас було точно всіма ланками держслужби добре володіння державною мовою. І я передаю зараз слово пані Орісі Демській, яка є Головою Національної комісії зі стандартів державної мови. І вони, навпаки, подали прохання попередньо, що їм треба збільшити штат з 29 осіб до 75-ти, адже залучення людей як би на підряд обходиться дорожче ніж мати в штаті. Обґрунтую чому. І, власне, що зараз, коли комісія має вступити в основне виконання своїх

обов'язків, скорочення точно є неумісним, і є пропозиція, навпаки, підтримати прохання національної комісії і, навпаки, знайти людей, ресурси і кошти для забезпечення такого... насправді, як на мене, державної такої важливої функції.

Дякую.

ДЕМСЬКА О.М. Велике спасибі, пане Сергію. Велике спасибі, пані Наталіє.

Скажімо, я справді далека від того, що це якась політична історія. Це зовсім-зовсім... Я думаю, що великий недогляд. Чому? *(Загальна дискусія)* Знову ж таки тут, будьмо уважними називається, знаєте. Чому? Я думаю, що це якась трошки, скажімо, справді велика помилка, тому що передовсім йдеться про скорочення апарату комісії, апарату центрального органу виконавчої влади. І в нас виходить так, що з 29-ти до 23-х скорочується, але 9 членів комісії (це другий слайд), 9 членів комісії... (ні, попередній), там є 29 членів комісії, і серед тих 29 членів... Перепрошую, 9 членів комісії, які не є в складі апарату. Стаття 45 визначає процедуру призначення, власне, колегіального органу, яким є Національна комісія зі стандартів державної мови. Дев'ять членів комісії – це колегіальний орган, який призначається спеціальною процедурою Кабінету Міністрів. Тому це не є апарат. Апарат комісії – 20 людей. Відповідно, коли нам скорочують на тих 6 одиниць, які запропоновано, то це виходить 14 осіб. Відповідно центральний орган виконавчої влади, який матиме 14 осіб штатних одиниць, не зможе забезпечити навіть звичайних тих посад, які забезпечують діяльність центрального органу виконавчої влади. Тому що ми маємо бухгалтерію, маємо кадри, маємо антикорупціонера, маємо... тобто ті обов'язкові посади, які ми маємо мати як центральний орган виконавчої влади. Крім того, тоді, скажімо, якщо виходить, що дев'ять людей із тих чотирнадцяти, дев'ять людей – це ті посади, які забезпечують діяльність ЦОВВ, залишається п'ять людей, які двоє – організаційний відділ і троє – мовний так званий відділ. Якщо закон нам каже, що у нас є таких три основні обов'язки – це термінологія, правопис і іспитування, виходить: один – на термінологію, один – на правопис, один - на іспитування. Щоб ми розуміли, що це 150 тисяч людей, і стаття 48 (пункт 2) каже, що іспит на рівень володіння державною мовою організовує та проводить комісія, а перевірка та оцінювання результатів іспиту здійснюється апаратом комісії. Тобто один співробітник апарату комісії навіть на 10 тисяч тих, хто складатиме іспит, це трішки не буде працювати.

Відповідно ця ж стаття 48 (пункт 2, параграф 2) нам каже, що ми маємо право залучати до проведення іспиту уповноважені установи. Ця процедура передбачає відшкодування послуг за проведення іспиту. І в нас на 2021 рік закладено 13 мільйонів 200 тисяч для того, щоб оплатити, власне, за надану послугу з перевірення і визначення результатів іспиту. І тут така проблема, що, скажімо, процедура залучення є доволі складною, і, крім того, якщо повноцінно залучати до тої кількості людей 150 тисяч, які повинні скласти, то ціна питання в 21 мільйон 960 тисяч. Ми маємо закладено 13 мільйонів 200 тисяч.

Відповідно ми порахували, що якщо ми розширимо штат і замість залучених чи погодинних працівників, які завжди коштують більше, будемо мати в своєму складі, в складі апарату комісії (якщо можна, другий слайд) 46 екзаменаторів, яких ми візьмемо в штат, то тоді фонд заробітної плати буде становити 10 мільйонів 944 522 тисячі. Тобто ми одразу бачимо різницю, що економія складає 11 мільйонів 15 тисяч гривень. Це є надзвичайно важливо розуміти, що, крім того, якщо ми маємо співробітників у складі, у штаті комісії, це облік коштів, це повний робочий день, це контроль, це дуже багато тих речей, які ми не зможемо забезпечити, коли екзаменатори будуть залучені винятково ззовні. Власне, звідси виникла ця ідея, щоб переорієнтуватися із залучення на те, щоб це були штатні одиниці.

І також остання така інформація. Нам довели граничні показники на 2022 рік - і нам скорочують з 33 мільйонів 600 тисяч до 29 мільйонів 711 тисяч гривень бюджет. Ось це при тім, що якщо цього року в нас 150 тисяч потенційно тих, хто складатиме іспит, то на другий рік це буде до 200 тисяч, тобто збільшується кількість тих, хто буде складати, але граничні показники зменшуються. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, пані Орися.

Слово Івану Григоровичу Кириленку.

КИРИЛЕНКО І.Г. Шановні друзі, я згораю від сорому. Я не можу таке слухати. Це просто жах! Ми обозначаєм тему української мови чи ми нею займаємося? Це для галочки чи для роботи?

Вчора обнародували бюджет НАК "Нафтогазу", виключно державна компанія – 6 мільярдів, на 2 мільярди збільшили за рік. Шість мільярдів! Офіс Президента, з Президентом включно, Кабінет Міністрів, Верховна Рада – вдвічі менше сукупний

бюджет. Компанія нічого не виробляє, нічого не транспортує, нічого не добуває, є спеціальні структури: "Укргазвидобування", "Укртрансгаз". Є Третя директива Європейського Союзу. Ліквідуйте, що ви створили? Монстра! Ні, не ліквідуємо – збільшуємо бюджет. Заробітні плати, ви ж бачили самі, на такому папері принесли: 22 мільйони середня заробітна плата в заступника керівника, 22 мільйони в місяць. Вітренка, ви читали, скільки він отримав, коли йшов на... Ребята, 22 мільйони в середньому заробітна плата в місяць за минулий рік. Підніміть ще раз декларацію, уважно читайте, бо ви тільки голосуєте, уважно почитайте. Вітренко...

ГРИШИНА Ю.М. Я попросила бы, я попросила бы, Иван Григорьевич...

КИРИЛЕНКО І.Г. Дорогі друзі, я не жартую, підніміть документи і порахуйте. Я не хочу лізти в чужий карман, я хочу подивитися, де український інтерес. Ми українську мову захищаємо чи обозначаємо захист української мови? Дивіться, що людина називає, скільки заплановано заходів державницьких по екзаменах, по всьому. Я вважаю, що це, друзі, це не... Як Наталія Романівна могла сказати, що це не політичне питання? Це суперполітичне питання.

ППА Н.Р. Ні, я хочу вірити.

КИРИЛЕНКО І.Г. Це суперполітичне питання, якщо ми...

ГРИШИНА Ю.М. Наталія Романівна сказала, що ми переслідуюмо по політичним ознакам.

КИРИЛЕНКО І.Г. Якщо ми тільки пропустимо мимо вух це все і мимо наших, як кажуть, сердець, це суперполітичне питання. Ми таку оплеуху зробимо! Друзі, оте, що просить, підтримати негайно на засіданні комітету, підтримати: і збільшення штату, і збільшення фінансування. Говорить за 20 мільйонів. Шість мільярдів компанії ось поруч. Разврат!

ППА Н.Р. Я вам дякую. Я тому підняла це питання на комітеті.

КИРИЛЕНКО І.Г. Це жах просто!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерій Вікторович.

КИРИЛЕНКО І.Г. Вибачте, остання фраза. Є атрибути держави, ви їх добре знаєте, а є фундамент. Атрибути можна, і гербом десь щось якось –це деталі, не хочу вдаватися. Фундамент, друзі, не чіпайте фундамент, фундамент зміцнювати треба, мова – це фундамент.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую, Іван Григорович. Валерій Вікторович.

КОЛЮХ В.В. Коротке питання, просто цікавість, швидше за все, до роботи Національної комісії зі стандартів державної мови. Скажіть, будь ласка, я розумію, які функції на вас покладені. Але все ж таки, як при складанні іспиту з державної мови все ж таки національна комісія чи буде враховувати, чи визнавати результати іспиту вищих навчальних закладів і знання ділової української мови, чи просто української мови? Це якось врегульовано? Чи всі державні службовці підпадають під категорію складання іспиту з державної мови?

ДЕМСЬКА О.М. Дякую за запитання. Значить, за Законом "Про забезпечення функціонування української мови як державної", є стаття 9, в якій вичерпний перелік, хто повинен посвідчувати рівень володіння державної мови, а стаття 10 (пункт 2, пункт 3) чітко визначає, хто повинен посвідчувати державним сертифікатом, а хто може посвідчувати освітнім документом за умови, якщо прослуханих кількість годин 500 годин і більше. То це не є компетенція комісії, комісія виконує закон. І відповідно те, що закон нам каже, це ми робимо.

ГРИШИНА Ю.М. А враховуючи те, скільки годин закладається в курс зазвичай "Ділова українська мова", то це, наскільки я пам'ятаю, це два модулі, один модуль, два модулі, тобто 36, 72 години, я думаю, що це максимум.

ДЕМСЬКА О.М. Але там шкільна. Там шкільна історія, там є шкільна історія, а в школі ми маємо більше, ніж 500 годин. Тобто від першого по останній клас плюс університет.

ГРИШИНА Ю.М. А що, воно враховується?

ДЕМСЬКА О.М. Враховується, все враховується. Ну, тому що ми маємо ЗНО. І ЗНО насправді перевіряє знання мови, а потім наступний крок – це саме володіння мовою, і це кардинально інші...

ГРИШИНА Ю.М. Дивіться, ми правильно зрозуміли, що коли дитина закінчує школу, ці години враховуються, і коли закінчує заклад вищої освіти, там враховується, там приблизно сто годин враховується, то виходить, що більшість державних службовців не зобов'язані...

ДЕМСЬКА О.М. Ні-ні, державні службовці повинні всі складати. Це, власне, стаття 10, пункт...

ГРИШИНА Ю.М. Так ми ж про це і запитуємо.

ДЕМСЬКА О.М. Ні-ні, дивіться, є різні категорії. Статті 9 пише вичерпний список всіх, хто повинен посвідчувати рівень володіння державною мовою за умови, коли вони йдуть на конкурс і коли призначення відбувається. Але стаття вже 10-а (пункт 2) каже, хто повинен державним сертифікатом, хто – освітнім документом. І, власне, державні службовці всі повинні державним сертифікатом про рівень володіння державною мовою. Але це не наша історія, це не історія комісії, і це законодавець, як скаже законодавець... Я сьогодні на "Україна 2030", власне, казала, що найважливіше – навчитися виконувати закони, бо багато законів ми маємо добрих, але не вміємо їх виконувати. То, власне, ми виконуємо.

_____. Я правильно розумію, що якщо уряд не розширить вам штат комісії, то будуть паралізовані, по суті, конкурси на заміщення вакантних посад державних службовців?

ДЕМСЬКА О.М. Паралізовано не буде, ми перескочимо через себе, ми зробимо все, щоби не заблокувати, але, повірте, нам буде дуже і дуже складно. *(Шум у залі)* Ну, так. Але не можна тягнути, поки воно вже буде.

ГРИШИНА Ю.М. А коли починається? Це ж воно у якийсь момент починається?

ДЕМСЬКА О.М. В понеділок о 09:30, зранку. 16 числа з 00:01 починається реєстрація на сайті Національної комісії mo.gov.ua. Там будуть локації і години. Перших два тижні ми будемо проводити кожного дня по три іспитові сесії, практично по всій території України в нас виходить. Ми не забезпечимо, скажімо, тих 900... Межа, яку ми можемо за день пропустити, – це 900 іспитованих. Ми її на перших два тижні точно не забезпечимо, але на позицію 450-600 вийдемо.

ГРИШИНА Ю.М. Ще одне уточнення. А без цього сертифікату, який ви видаєте, особа не може бути призначена на посаду державного службовця?

ДЕМСЬКА О.М. Не може.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А в мене таке питання, виключно для цікавості. А тестово проходили наші міністри, наскільки я знаю? Як успіхи?

ДЕМСЬКА О.М. Всі подолали 70-відсотковий бар'єр.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Богу, хоч нікого звільняти за це не будемо.

ДЕМСЬКА О.М. Всі, і дехто навіть 80-відсотковий бар'єр подолав. Тобто назагал добре. До нас приходили в комісію, в приміщення комісії і заступники міністрів, і державні секретарі. Також всі подолали, всі склали, все о'кей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це вже непогано насправді.

А депутатів не будемо перевіряти на знання української мови?

ДЕМСЬКА О.М. Ні, ні, депутати... Закон сказав, що депутатів не перевіряють.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шкода. Шановні колеги, дякую вам всім за дискусію. Шановні колеги, є проект рішення комітету з цього приводу. Я вважаю, Міністерство освіти і науки не буде заперечувати, якщо ми приймемо рішення про недопущення скорочення членів комісії?

_____. ... *(Не чути)* мав розмову з керівником державної служби щодо неприпустимості, власне, скорочення членів національної комісії через початок роботи, запуск роботи...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А закон треба виконувати, тим більше, що Конституційний Суд сьогодні його визнав конституційним, а Верховний Суд повернув пана Тупицького на Голову Конституційного Суду.

_____. І зразу рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І зразу рішення. Розблокували ж, можна тепер збиратися, кворум є. Так що добре, що нам стає цікавіше жити, шановні колеги.

Отже, давайте повернемося до нашого питання. Якщо немає більше пропозицій, зауважень і бажання обговорити, є пропозиція поставити на голосування проект рішення комітету.

_____. А ми можемо дописати – звернутися до Мінфіну, чи тільки питання до...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ми рекомендуємо Кабінету Міністрів. *(Шум у залі)* Я думаю, що достатньо.

Отже, проект рішення, шановні колеги. Інформацію народного депутата України – члена комітету Наталії Піпи, Голови Національної комісії зі стандартів державної мови, а також інших народних депутатів і виступаючих, взяти до відома.

Друге. Рекомендувати Кабінету Міністрів: перше – вжити заходів з метою недопущення скорочення граничної чисельності працівників апарату Національної комісії зі стандартів державної мови, а друге – розглянути питання збільшення граничної чисельності штатних посад і виділення додаткових коштів на 2022 рік. Контроль за виконанням рішення комітету покласти на секретаря комітету пані Наталію Піпу.

Хто – за, прошу проголосувати. Дякую, колеги. Одноголосно.

ЛУКАШЕВ О.А. Лукашев – підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, шановні колеги. Одноголосно.

Так що, нове ТСК, Юлія Миколаївна?

ГРИШИНА Ю.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, це, я перепрошую, але ми зараз говоримо... Не там ми працюємо, шановні колеги, мені здається.

Шановні колеги, отже, порядок денний на сьогодні майже вичерпано. Є ще одне питання в "Різному".

КОВАЛЬ О.В. Колеги, я дуже швидко. Прошу включити до складу робочої групи, яка працює на опрацюванні Закону про професійну освіту представників проекту EUSkills Романа Горового і Юлію Красноголов. Прошу проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одноголосно, шановні колеги.

ЛУКАШЕВ О.А. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олександрє. Це справді

Шановні колеги, я пропоную в зв'язку з прийнятим нами рішенням в 14 пункті зробити перерву в засіданні комітету до наступної зустрічі, щоб ми трішки могли видихнути і повернутися до важливих державних справ. Маленька обідня перерва.